

«Το μεγαλύτερο δυστύχημα για τον άνθρωπο, η απώλεια της ψυχής του»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Χίου, Ψαρών και Οινουσσών

«Το μεγαλύτερο δυστύχημα για τον άνθρωπο είναι η απώλεια της ψυχής του, ο αιώνιος θάνατος στην κόλαση, η «μετά των δαιμόνων συνδιαγωγή». Θα ήταν προτιμότερο να μην είχε γεννηθεί ο άνθρωπος αυτός, όπως είπε ο Χριστός για τον προδότη Ιούδα», ανέφερε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Χίου, Ψαρρών και Οινουσσών κ. Μάρκος στο κήρυγμά του την Κυριακή Ι΄Ματθαίου στις 16 Αυγούστου 2020.

Πριν το κήρυγμα του Σεβασμιωτάτου, παρατίθεται το Ευαγγελικό Ανάγνωσμα.

(Ματθ. ΙΖ΄ 14 - 23)

¹⁴ Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων·

¹⁵ Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιαῖζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ.

¹⁶ καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν

θεραπεῦσαι.

¹⁷ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη! ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε.

¹⁸ καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

¹⁹ Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον· Διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;

²⁰ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. ἄμην γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν.

²¹ τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

²² Ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων

²³ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

Το θεῖο κήρυγμα

«Το μεγαλύτερο δυστύχημα για τον άνθρωπο είναι η απώλεια της ψυχής του, ο αιώνιος θάνατος στην κόλαση, η «μετά των δαιμόνων συνδιαγωγή». Θα ήταν προτιμότερο να μην είχε γεννηθεί ο άνθρωπος αυτός, όπως είπε ο Χριστός για τον προδότη Ιούδα. Στην αιώνια καταδίκη οδηγεί η πολυποίκιλη αμαρτία και η απομάκρυνση από τον Θεό, η οποία πολλές φορές σε ακραία μορφή καταλήγει στον δαιμονισμό του ανθρώπου, στην κατοχή του από ένα η περισσότερα πονηρά πνεύματα. Είναι και αυτό μία πρόγευση της κολάσεως, μία ανείπωτη, αβάσταχτη συμφορά, ένα φρικτό μαρτύριο, τόσο για τον ίδιο τον δαιμονιζόμενο, όσο και για τους οικείους του, που τον βλέπουν να υποφέρει κατ' αυτόν τον οδυνηρό τρόπο. Τρέχουν αυτοί λοιπόν σε όλους τους πιθανούς θαυματουργικούς τρόπους, σε θαυματουργές εικόνες, σε σεβάσμιους ιερείς, σε ιερά προσκυνήματα, κάνουν τα πάντα, για να βρουν τη ίαση και την απελευθέρωση του διακατεχομένου από το πονηρό πνεύμα.

Αυτόν τον μαρτυρικό αγώνα είχε και ο τραγικός πατέρας με τον σεληνιαζόμενο γιο του, όπως αναφέρει η σημερινή ευαγγελική περικοπή. Ας παρακολουθήσουμε τα λόγια και τις πράξεις του. Πρώτα απ' όλα προσπαθεί να προσεγγίσει τον Χριστό

διασχίζοντας ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων, που στριμώχνονται ολόγυρά Του. Κάποια στιγμή κατορθώνει να πλησιάσει και τον βλέπουμε να πέφτει στα γόνατα μπροστά στον Χριστό περιγράφοντας με συντομία την κατάσταση του γιου του. «Κύριε, ελέησόν μου τον υιόν, ότι σεληνιάζεται και κακώς πάσχει!» Πολλές φορές πέφτει στη φωτιά, πολλές φορές στο νερό. Τον έφερα στους μαθητές σου, αλλά δεν μπόρεσαν να τον θεραπεύσουν. Ο Ιησούς τότε απαντά με ιερή αγανάκτηση χαρακτηρίζοντας την γενιά του πατέρα άπιστη και διεστραμμένη, γιατί βλέπει μέσα στην ψυχή του πατέρα απιστία και σκληροκαρδία. Ο ταλαίπωρος αυτός αμφιταλαντευόταν και δεν πολυπίστευε ότι ο Χριστός θα μπορούσε να πραγματοποιήσει το θαύμα. Έτσι προσεγγίζει πρώτα τους μαθητές Του και, αφού αυτοί απέτυχαν, τότε έρχεται μπροστά Του εκλιπαρώντας την θεραπεία του γιου του, την οποία και λαμβάνει απλόχερα, γιατί ο Χριστός, παρά την αυστηρότητα με την οποία μίλησε στον πατέρα, είναι όλος αγάπη, όλος συμπόνια και έλεος. Είναι ο μακρόθυμος και πολυέλεος Σωτήρας του κόσμου, που δεν ανέχεται να βλέπει το πλάσμα Του να τυραννιέται από τον Διάβολο. Γι' αυτό επιτιμά αμέσως το ακάθαρτο πνεύμα, αυτό εξέρχεται και ο νέος θεραπεύεται.

Στη συνέχεια ακολουθεί μία συζήτηση ανάμεσα στον Χριστό και στους μαθητές Του, ένας σχολιασμός του συμβάντος που προηγήθηκε. Οι μαθητές είναι λιγάκι πειραγμένοι, κάπως στενοχωρημένοι, που δεν τα κατάφεραν οι ίδιοι να βγάλουν το πονηρό πνεύμα από τον νεαρό. Θεωρούν την αδυναμία τους αυτή ως προσωπική αποτυχία, γι' αυτό και ρωτούν τον Διδάσκαλό τους: «Γιατί εμείς δεν μπορέσαμε να το διώξουμε το δαιμόνιο αυτό;» «Εξαιτίας της απιστίας σας!», έρχεται ξεκάθαρη και κατηγορηματική η απάντησή Του. Δεν έχει μισόλογα και κατευναστικά λόγια, «είσαστε άπιστοι», τους λέει. «Εάν έχετε πίστη σαν ένα κόκκο σιναπιού, θα πείτε στο βουνό αυτό, πήγαινε από εδώ εκεί και θα μετακινηθεί. Και τίποτε δεν θα είναι αδύνατον για εσάς.» Είναι να τρομάζει κανείς από την συνειδητοποίηση της απιστίας, αν πρόκειται να την μετρήσει με το μέτρο που έθεσε ο Κύριός μας. Ούτε ένα ελαχιστότατο κομματάκι πίστης δεν διαθέτουμε, πως μπορούμε να σταθούμε πνευματικά; Πως θα μπορέσουμε να αντιπαλέψουμε «προς τα πνευματικά της πονηρίας», τα πονηρά πνεύματα που καταδυναστεύουν τον αδύναμο άνθρωπο;

Κι όμως υπάρχει τρόπος αντιμετώπισης. Μας τον διδάσκει ο ίδιος ο Κύριός μας: «Τούτο το γένος ουκ εκπορεύεται, ει μη εν προσευχή και νηστεία.» Αυτό το είδος των δαιμόνων δεν βγαίνει από τον άνθρωπο που έχει καταληφθεί από αυτό, παρά μόνο με προσευχή που συνοδεύεται από νηστεία. Αυτά είναι τα δύο πανίσχυρα όπλα του χριστιανού, που αποκρούουν κάθε δαιμονική επίθεση και επήρεια. Από τη μία η προσευχή, ιδιαίτερα δε η συντομότατη και πανίσχυρη ευχή, το «Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησον με», με την επίκληση του Ιερού Ονόματος του Κυρίου μας Ιησού Χριστού, καίει τους δαίμονες, τους κατατροπώνει και τους αποδιώκει πάραυτα.

Ένα πύρινο τείχος υψώνεται ολόγυρα από τον προσευχόμενο άνθρωπο και τον καθιστά άτρωτο από **«τα βέλη του πονηρού, τα καθ' ημών δολίως κινούμενα»**. Ο άνθρωπος χωρίς την θωράκιση που παρέχει η προσευχή είναι ένα άθυρμα, ένα φτερό στον άνεμο, ένα τιποτένιο και μηδαμινό πλάσμα, έρμαιο στις δαιμονικές επιθέσεις. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο τίποτε άλλο δεν μισεί και δεν πολεμά περισσότερο ο Σατανάς από την προσευχή. Έλεγε ένας γέροντας στα πνευματικά του παιδιά: **«Θέλετε μία απλή απόδειξη για το ότι υπάρχει Διάβολος; Προσπαθείστε να κάνετε δέκα λεπτά προσευχή! Σε αυτά τα δέκα λεπτά θα αισθανθείτε τέτοιο πόλεμο από τον Πονηρό, που δεν θα σας μείνει καμιά αμφιβολία ότι υπάρχει!»** Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι είμαστε στρατιώτες σε έναν μεγάλο και αόρατο πόλεμο. Από την ημέρα του βαπτίσματός μας έχουμε συνταχθεί με την παράταξη του Χριστού και μαχόμαστε καθημερινά με τις σκοτεινές δυνάμεις. **Όλη η πνευματική ζωή είναι μία αέναη πάλη με τους δαίμονες, μία πάλη που καταλήγει σε βέβαιη νίκη, αν χρησιμοποιούμε το τέλειο όπλο που είναι η προσευχή.**

Η προσευχή λοιπόν είναι το ξίφος που σκοτώνει τους δαίμονες. Όμως ο στρατιώτης, για να είναι σε θέση να πολεμήσει, πρέπει να είναι γυμνασμένος και ανάλαφρος. Δεν θα μπορεί να κάνει τίποτε αξιόλογο, δεν θα μπορεί να κινηθεί καν, αν είναι βεβαρυμένος από πολυφαγία και πολυποσία. Το ίδιο ισχύει και για τον πνευματικό στρατιώτη. Πως θα είναι δυνατόν να προσευχηθεί με γεμάτο στομάχι, με κεφάλι ζαλισμένο από την υπερβολική οινοποσία; Αξίζει να τονίσουμε αυτόν τον συνδυασμό προσευχής και νηστείας. Αν πρόκειται να αποδυθεί η ψυχή σε έναν νοερό και δυσχερέστατο αγώνα κατά των πονηρών πνευμάτων μέσω της προσευχής, πρέπει να συνεπικουρείται από ένα σώμα ελαφρύ, κάτι το οποίο επιτυγχάνεται με την εκούσια αποχή από πλούσιες και βαριές τροφές.

Ζούμε σε μία δαιμονική εποχή, κατά την οποία ο Διάβολος έχει φρυάξει και περιφέρεται **«ως λέων ωρυόμενος ζητών τίνα καταπίη»**. Ίσως γιατί γνωρίζει ότι δεν έχει και πολύ χρόνο ακόμη. Εμείς δεν πρέπει να τον φοβηθούμε, ούτε να τρομάζουμε από την θυελλώδη επέλαση του Κακού. Ας προσβλέπουμε με πόθο στον Κύριό μας Ιησού Χριστό, ας χρησιμοποιούμε όσο συχνότερα μπορούμε τα δύο ανίκητα όπλα, τα οποία μας συνέστησε σήμερα ως καλός ιατρός και στρατηγός στον αόρατο, πνευματικό πόλεμο: την προσευχή και τη νηστεία. Και θα είμαστε βέβαιοι ότι με την Χάρη Του θα νικήσουμε και θα λάβουμε ως βραβείο νίκης τον στέφανο της όντως Ζωής, την οποία είθε όλοι να απολαύσουμε εις τους αιώνες των αιώνων, αμήν! Γένοιτο!».